

# MemoriiJurnale

**Gheorghe-Ilie Florescu** s-a născut la 8 mai 1944, în timpul unui bombardament anglo-american, în Biserica Sf. Treime din cartierul Dudești. La vârsta de 8 ani, după arestarea tatălui său, fost detectiv la Siguranța Statului, începe să lucreze ca băiat de prăvălie, apoi ca ajutor al unchilor săi olteni care vindeau în Piața Vitan. Termină liceul, dar consideră că nu are condițiile necesare pentru a urma Facultatea de Istorie, așa cum și-ar fi dorit. Se căsătorește și, după terminarea stagiului militar, se angajează în comerțul de Stat. Între 1964 și 1971 trece, pe rând, prin toate funcțiile operative ale comerțului en-gros (primitor-distribuitor, dispecer, șef de secție al Depozitului de Delicatese Panduri din cadrul Agenției de Import).

În martie 1971, preia de la mentorul său, cafegiul armean Avedis Carabelaian, magazinul de cafea și dulciuri din Bd. Hristo Botev 10. Treptat, locul acesta devine un adevărat punct de reper al boemei artistice a Capitalei. Are aici drept clienți mari personalități ale vieții literare, artistice și medicale, dar și figuri importante din Justiție, Miliție și Securitate. La 4 martie 1977, blocul din Hristo Botev 10 se prăbușește, dar, printr-un extraordinar noroc, el scapă cu viață.

În anii '80, lupta pentru aprovizionarea noului său magazin din str. Sfinților 6 se dovedește extrem de riscantă. În aprilie 1985 e arestat și condamnat la 11 ani de închisoare. Eliberat condiționat în 1988, se angajează din nou în comerț. Participă la Revoluția română, apoi la „fenomenul Piața Universității” ca șofer personal al unor jurnaliști americani.

În octombrie 1990, suferă un accident vascular cerebral, în urma căruia rămâne cu o hemipareză pe partea dreaptă. Reînvață să scrie cu mâna stângă și, în 2007, după patru ani de muncă intensă, reușește să termine cartea de memorii *Confesiunile unui cafegiu*.

GHEORGHE FLORESCU

Confesiunile  
unui  
cafegiu



HUMANITAS  
BUCUREȘTI

*Fă bine și aruncă-l în drum,  
pentru că nu știi când îl vei găsi.*

Proverb armean

## CAPITOLUL 1

În ziua de 7 mai 1944 pe la prânz, pe strada Trinității, dinspre Spitalul Caritas spre Biserica Sfânta Treime, mergea un dric cu patru sicrie. În spatele dricului pășea un om în jur de 45 de ani. Se numea Ion Popescu, era fiul cel mic al preotului-paroh Nicolae. Domiciliul său era în Regie. Cu o zi înainte, Regia și întreaga zonă a Gării de Nord fuseseră bombardate masiv de aviația anglo-americană. Pierderile umane și materiale au fost însemnate. Ion Popescu, soția sa și cei trei copii se retrăseseră în timpul bombardamentului în adăpostul anti-aerian. La semnalul de încetare a alarmei aeriene, lumea a început să evacueze adăpostul. Pentru siguranță, familia Popescu s-a îndreptat spre ieșirea din spate. Fiind mare aglomerație, Ion Popescu l-a luat pe băiatul cel mic, Radu, și s-a îndreptat spre intrarea principală. La un moment dat, băiatul de patru ani a fugit de lângă tatăl său spre maică-sa și cele două surori. Când se pregăteau să iasă, unul din avioanele ce survolau zona a lansat o bombă. Întreg spatele adăpostului a fost distrus, iar doamna Popescu și cei trei copii și-au pierdut viața.

Puternic marcat de această tragedie, Ion Popescu a ajuns în fața bisericii, pentru slujba de înmormântare. În acel moment, dintr-o curte din apropiere au ieșit două femei, Maria Florescu și servitoarea sa Lina, împreună cu un băiețel de patru ani, Ion, fiul Mariei. Maria era soția lui Traian Florescu, fiul cel mare al Floricăi, sora lui Ion Popescu. Preotul Nicolae avusese opt copii; Florica era cel mai mare, iar Ion, cel mai mic. Maria Florescu era gravidă în luna a noua, iar tragedia abătută asupra

familiei sale o șocase. După slujbă, Maria s-a dus acasă și nu a închis ochii toată noaptea.

Dimineața zilei de 8 mai era mohorâtă. Nori negri pluteau asupra Bucureștilor. Vâlvătaia războiului total cuprinsese aproape întreaga Capitală. Pe la ora prânzului, o puternică flotilă aeriană anglo-americană se afla deasupra cartierului Dudești. Unul dintre avioane a lansat o bombă de mare calibru, care a căzut pe strada Petre Carp, paralelă cu strada Trinității, exact pe casa aflată în spatele celei de la numărul 96 din Trinității, unde locuia familia Florescu. Chiar atunci, Maria Florescu, împreună cu fiul său Nelu și servitoarea Lina, trecea drumul și intra în biserică, punându-și speranța în Dumnezeu. În momentul detonării bombei, Maria Florescu avea gura încleștată, astfel încât i s-au spart ambele timpane.

Traian Florescu era detectiv clasa I în cadrul Siguranței Naționale, Brigada a II-a contra comuniștilor. Plecase în jurul orei 5 dimineața la serviciu. Încercase cu ceva timp în urmă să-o ducă pe Maria în Oltenia, la surorile ei, dar nu reușise. Intrând în biserică, Maria s-a așezat în dreptul icoanelor Sfinților Gheorghe și Ilie. Aproape imediat i s-a rupt apa, iar Lina și copilul au ieșit după ajutor. Pe la orele 14, Maria a născut un băiat.

O jumătate de oră mai târziu, Traian și Lina pășeau în biserică. Pentru că soția și fiul său erau încă legați, Traian a rupt cu mâinile cordonul ombilical. Avea cu el o pungă cu lămâi. Când și-a văzut copilul galben ca ceara și cu ochii injectați, i-a stors o lămâie în ochi, l-a luat în brațe și s-a îndreptat în fugă spre casa profesorului dr. Marcu Cajal din strada Anton Pann. Lina a dus-o imediat pe Maria acasă. Cei doi soți au hotărât să-i pună copilului numele de Gheorghe-Ilie.

De atunci încolo, cei doi sfinți urmau să-și spună cuvântul în viața mea, căci eu sunt acel copil. Ursitoarele aveau să-mi traseze viața sub imperativul bine-cunoscutei devize „Fă-mă, mamă, cu noroc și aruncă-mă în foc”. Bomba căzută pe strada Petre Carp a fost singura lansată în timpul războiului asupra cartierului Dudești, care a rămas intact până în 1987, când regimul comunist l-a demolat aproape în întregime.

Calea Dudești începea la Mihai Bravu și se termina în intersecția cu străzile Colonel Orero și Mircea Vodă. În prelungirea Căii Dudești se aflau Calea Văcărești și Calea Căuzașilor, care dădea în Splaiul Independenței. Cartierul Dudești era în vremea aceea un puternic cartier comercial. Avea o mulțime de prăvălii, magazine generale, restaurante, birturi și ateliere meșteșugărești. Predominau negustorii evrei, dar nu lipseau armenii sau grecii; ba erau și câțiva albanezi, care preparau vestita băutură răcoritoare numită *bragă*. Sigur, existau și comercianți români, dar nu erau majoritari. Vedeai multe ateliere meșteșugărești de ceasornicărie, cizmărie, ceaprazărie (de confecționat șepci și pălării), točilărie și existau câțiva „hahami” (persoane a căror meserie era sacrificarea păsărilor vii în sistemul mozaic „cușer”). Evreii aveau drogherii, ceainării, magazine de textile, de încălțăminte, mercerii, prăvălii de fierărie și articole de uz casnic, magazine alimentare generale, băcănii. Grecii aveau simigerii, iaurtării sau iaurgerii, cofetării și restaurante. Armenii vindeau în exclusivitate cafea și alte „coloniale”, cum li se spunea.

Pe Calea Dudești circulau în permanență vânzători ambulanți de covrigi calzi și bine-cunoscuții olteni cu cobilițe încărcate cu tot felul de trufandale: legume, fructe și pește proaspăt. Peștele preferat al evreilor era știuca, iar preparatul lor specific, știuca umplută, așa că oltenii aveau în cartier treabă, nu glumă, mai ales că vindeau și pe datorie, strigând cât îi ținea gura: „Ia știuca caracalina, mai frumoasă ca Gherghina!”

Venind dinspre Mihai Bravu, pe partea dreaptă era un minunat stadion numit Macabi, construit de comunitatea evreiască, iar alături o școală de meserii numită Ciocanul, care mai există și astăzi. Urma apoi un mare depozit de cherestea pe locul căruia, în anii '50, avea să se construiască Poșta Vitan, pe care o vedem și astăzi. Din dreptul Poștei Vitan plecau, în dreapta, strada Theodor Speranția și strada Vulturilor. Vizavi de Poșta Vitan, pe Dudești colț cu Vulturilor, era cinematograful Lucifer, iar pe colțul din dreapta, la intrarea pe Theodor Speranția, o mare farmacie.

Mai departe, tot pe Dudești, prima pe dreapta era strada Trinității. În curtea Bisericii Sfânta Treime se intra atât prin Calea Dudești (intrarea principală, cu numărul 61), cât și prin strada Trinității (intrarea secundară, cu numărul 99). De altfel, numele străzii venea de la biserică. Biserica Sfânta Treime era cunoscută în cartier și ca Biserica Troița. Construită în secolul al XVIII-lea de un plugar din zonă, era foarte cunoscută și frecventată de mai toată lumea creștin-ortodoxă din cartier și nu numai. În curtea ei a trăit, se pare, vestitul Hagi Tudose, cel descris de Barbu Ștefănescu Delavrancea. Pe colțul din stânga, la intrarea în Trinității, era cârciuma lui Costică Cosma, faimoasă în cartier.

Următoarea stradă după Trinității era strada Petre Carp. Venea apoi strada Traian. Prima, de la Traian, era strada Anton Pann, la mijlocul căreia, la numărul 40, se afla cea mai impunătoare casă a evreilor din cartier, aparținând doctorilor Cajal, care se trăgeau dintr-o mare familie de evrei din Spania (așa-numita ramură a evreilor sefarzi). În continuare, venea strada Mircea Vodă, iar în stânga Dudeștii se legau de Calea Văcărești prin strada Colonel Orero.

Să ne întoarcem la intersecția cu Calea Mihai Bravu, de data asta pe partea stângă: mai întâi era o fabrică de textile, apoi veneau Depourile de tramvaie STB (azi RATB). Continuând drumul pe partea stângă, întâlneai Parcul Vitan, în locul căruia, azi, se află Mallul și Policlinica Vitan. Lângă parc era Piața Vitan, ce se întindea în principal pe strada Vitan, stradă care începea din dreptul Poștei; în piață se intra, așadar, atât prin Dudești, cât și prin strada Vitan. Pe Vitan, la intrarea din Dudești, se afla o mare găzărie (centru pentru vânzarea produselor petroliere). Trecând de strada Vitan, urma, pe Dudești, un restaurant, alături de care era grădina de vară a cinematografului Lucifer.

În dreptul străzii Petre Carp începea strada Dimitrie Cantemir, în capătul căreia, la colțul cu Dudești, era un alt restaurant, practic cel mai mare din zonă. La vreo 50 de metri de acest restaurant se afla cel mai mare magazin alimentar de pe Dudești.

Trecând drumul Dudeștilor dinspre strada Traian, venea apoi strada Nerva Traian. Prima stradă de la această intersecție



era Crucea de Piatră, care își trăgea numele de la o frumoasă și impozantă cruce de piatră, scrisă cu slove chirilice, ridicată în secolul al XVI-lea. În capătul celălalt al străzii Crucea de Piatră, pe partea dreaptă, se afla cel mai renumit stabiliment de „plăceri lumești“, cea mai cunoscută casă de toleranță din tot orașul. După Crucea de Piatră venea cinematograful Rex. La câteva sute de metri de el se termina și Calea Dudești.

Încă de la naștere, fiind sugar în scutece, priveam, din albia în care mă legăna mama, înspre ușă: de o parte și de alta a ei se aflau două măști din ipsos – una râdea în hohote, cu gura până la urechi, cealaltă plângea de mama focului. Eu mă uitam când la una, când la alta. Când mă uitam la cea veselă, râdeam, când mă uitam la cea tristă, plângeam, lucru care a impresionat-o foarte tare pe mama. Iar tata zicea: „Asta o să se facă mare artist!“ Însă n-a fost să fie chiar așa.

Lângă cinematograful Lucifer se afla o curte uriașă ce aparținea familiei Georgescu, proprietarii unei mari fabrici de mezeluri. La stradă aveau magazinul de prezentare și desfacere; în dreapta lui era magazinul de cafea cel mai renumit din zonă, al unor armeni veniți în urma Genocidului din Turcia făptuit în 1915 împotriva populației creștine de origine armeană. Acest magazin era tot proprietatea familiei Georgescu, ca de altfel toate prăvăliile aflate la stradă și închiriate la diferiți comercianți. Soții Georgescu erau nașii mei de botez. Petreceam mult timp în această curte în copilăria mea, privind cu admirație și curiozitate operațiunea de prăjit cafea. Independent de voința mea, ceva mă atrăgea ca un magnet înspre acest magazin. Pesemne că soarta îmi fusese deja hotărâtă: cafeaua avea să joace cel mai mare rol în viața mea.

În anul 1933, comunitatea evreiască a asfaltat strada Trinității și a construit la celălalt capăt al ei faimosul Spital Caritas, iar alături o frumoasă școală generală, numită în cartier Școala lui Malbin, după numele unuia dintre cei mai mari oameni de afaceri evrei din România, mare mason și cunoscut filantrop, Menahem Malbin. În cartier erau atunci doar trei străzi asfaltate (Trinității, Anton Pann și Parfumului). Restul erau pavate cu piatră de râu. Strada Trinității continua cu strada Romulus, care

dădea, la stânga, în strada Matei Basarab, pe care se afla, ca și azi, Liceul Matei Basarab, unul din cele mai renumite din Capitală.

Între cele două comunități, română și israelită, din zonă domnea buna înțelegere și, chiar dacă la Rebeliunea legionară din ianuarie 1941 magazinele evreiești de pe Calea Dudești au fost devastate, populația românească din cartier n-a fost implicată. În timpul Rebeliunii, mulți evrei, în special femei și copii, s-au refugiat la noi acasă, tatăl meu fiind nepot de preot și comisar în Siguranță. Mama a considerat că-i creștinește să-ți ajuți aproapele. A fi naționalist nu înseamnă să-i persecuți pe cei de altă naționalitate (vorba ceea, e bine să fii patriot, dar nu idiot!).

Primul Florescu venit în Capitală a fost Ion Florescu, născut în 1841, originar din zona Ploieștilor. Foarte curajos, a străbătut distanța spre București pe jos, prin Codrul Vlăsiei, în care la vremea aceea erau hoți și tâlhari. În drumul său prin pădure a găsit o pungă cu galbeni. Sosit în București, a început cu acești bani o frumoasă afacere cu cherestea, după care a înființat un întreg lanț de magazine. La un moment dat, a cunoscut-o pe Ana, nepoata protopopului Tudor Economu, cu care s-a căsătorit. Protopopul, grec de origine, sosit în Țara Românească la începutul secolului al XIX-lea, este ctitorul Bisericii Sfântul Gheorghe Vechi, aflată în plin centrul Capitalei, care a fost un timp sediul Mitropoliei Ungro-Vlahiei. La căsătorie, protopopul i-a dat nepoatei Ana o pungă cu zece mii de galbeni și numeroase bijuterii de mare valoare. Ion Florescu nu s-a atins niciodată de acești bani, ei rămânând familiei. Cei doi au avut nouă fete și un băiat, al zecelea copil. La nașterea băiatului, în anul 1873, Ion Florescu, din cale-afară de fericit, l-a botezat în lapte cu numele Alexandru, după cel dintâi mare cuceritor al lumii. Alexandru s-a căsătorit cu Florica, fiica cea mare a preotului-paroh Nicolae Popescu, cunoscut sub numele „Popa Nicolae”; acesta venise în Capitală din comuna Albota, județul Dâmbovița, și a fost preot-paroh al Bisericii Troița între 1880 și 1933. În ziua de Crăciun a anului 1933, în timpul slujbei, suferă un atac de cord, decedând imediat.